

Time: 2 hours 30 mins

Total marks: 75

1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right hand indicate full marks.
-

- Q 1. Answer the following:
- A) What are social movements? Elaborate the elements, stages and various types of social movements with relevant examples. 15
- OR**
- B) Elaborate on Development induced displacement and explain its impact on the lives of displaced people with relevant examples. 15
- Q 2. Answer the following:
- A) What are the major challenges that the Indian economy is facing? 8
- B) Elaborate on the measures for enhancing agricultural development in India. 7
- OR**
- C) Enumerate the causes and consequences of corruption in India. 8
- D) Elucidate the role of political parties and its impact on the political system in India. 7
- Q3. Answer the following:
- A) Explain criminalization of politics. 8
- B) Explain in detail the causes and consequences of Terrorism. 7
- OR**
- C) Explain the Smart City Mission In India. 8
- D) Describe any one social welfare scheme for women and any one social welfare scheme for children by the Government of India. 7
- Q4. Answer the following:
- A) Elaborate on the contribution of the MIDC in the economic development of Maharashtra. 15
- OR**
- B) Write a note on Tribal and Women's movements in India and the achievements of these movements. 15
- Q5. SHORT NOTES (any 3) 15
- a. Environmental movements
  - b. Relevance of entrepreneurship
  - c. Objectives of the Make in India programme
  - d. Majority and coalition government
  - e. Any two rural social welfare schemes by the Government of India
- *****

Time: 2 hours 30 mins

Total marks: 75

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right hand indicate full marks.

- Q 1. Answer the following:
- A) Explain fairness and objectivity, sensationalism, and integrity in crime reporting. 15
- OR
- B) What is Combing operation? How can a crime reporter make news on Combing operation? 15
- Q 2. Answer the following:
- A) What is conflict of interest? Explain with example. 8
- B) Discuss how could crime Reporter give justice to victim and the accused? 7
- OR
- C) What is FIR? Explain its importance in crime reporting. 8
- D) Discuss some of the basic principles of Crime Reporting. 7
- Q3. Answer the following:
- A) Discuss how television news channels cover crime stories. 8
- B) Explain in detail the sources of crime Reporting. 7
- OR
- C) Examine the role of ATS and CID in the police force. 8
- D) Explain Role of hidden sources in crime reporting. 7
- Q4. Answer the following:
- A) Discuss the structure of India's judicial system and the main functions of judiciary. 15
- OR
- B) Write a note on role of District Courts and importance of lower Judiciary. 15
- Q5. Write Short Notes (any 3) 15
- IPC
  - Non-cognizable offences
  - Principles of crime reporting
  - Media Trial
  - Crime Shows on Indian television

*****

TIME: - 2½ Hours

Marks:-75

- NOTE: 1) All the question are compulsory subject to internal choice
2) Enumerate with relevant examples where ever necessary
3) Figures to the right indicate full marks

Q1) Case Study:

Starbucks is a firm believer in LGBTQ+ rights. When the pride wave surged, Starbucks came forward and reinstated its belief through the **#ExtraShotOfPride** campaign. Starbucks joined hands with the Born This Way Foundation to raise \$250K to support the LGBTQ+ community. Throughout the campaign, they shared quotes and stories of various Starbucks employees cherishing the pride spirit.

(15)

Based on the above case answer the following questions:

- a) As a digital marketer enumerate the key advertising objectives for promoting this campaign. (5)
b) Create a Facebook campaign for promoting the brand. (5)
c) How would you use Instagram as a platform for promotion of the brand ? (5)

Q2) a) Discuss the advantages and Principles of Digital Media briefly? (8)

Q2) b) Explain On Page Optimization in context to SEO. (7)

OR

Q2) c) Discuss SEM in brief as an important aspect of Digital Media. (8)

Q2) d) Briefly explain Web analytics. (7)

Q3) a) E-mail marketing enhances better Reach in Digital Media Campaigns. Comment. (8)

Q3) b) Highlight the importance of Blogs in Digital-Media. (7)

OR

Q3) c) Explain Affiliate Marketing and its purpose in Digital Media. (8)

Q3) d) Discuss Social media analytics with reference to Web Analytics (7)

Q4) a) Explain Google Adwords and what are they used for? (8)

Q4) b) Discuss Digital Security? Explain in brief. (7)

OR

Q 4) c) Explain Email marketing with help of its key concepts. (8)

Q 4) d) Explain Programmatic Marketing briefly. (7)

Q5) Write Short Notes (Attempt any 3) (15)

- 1) Traditional Vs Digital Media.
- 2) SEO.
- 3) CRABS in Email Marketing.
- 4) Content Writing.
- 5) Cyber ethics.

TIME: - 2½ Hours

Marks:-75

- NOTE: 1) All the question are compulsory subject to internal choice
2) Enumerate with relevant examples where ever necessary
3) Figures to the right indicate full marks

प्रश्न १ केस स्टडी :

(१५)

स्टारबक्स हा LGBTQ+ अधिकारांवर दृढ विश्वास ठेवणारा ब्रँड आहे. जेव्हा अभिमानाची लाट उसळली, तेव्हा Starbucks पुढे आले आणि #ExtraShotOfPride मोहिमेद्वारे त्यांनी LGBTQ+ लोकांचा विश्वास पुन्हा प्रस्थापित केला. Starbucks ने LGBTQ+ समुदायाला पाठिंबा देण्यासाठी \$250K जमा करण्यासाठी Born This Way Foundation सोबत हातमिळवणी केली. संपूर्ण मोहिमेदरम्यान, त्यांनी अभिमानाची भावना जपणाऱ्या स्टारबक्सच्या विविध कर्मचाऱ्यांचे कोट्स आणि कथा शेअर केल्या.

वरील केसच्या आधारे खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या:

- अ) डिजिटल मार्केटर म्हणून या मोहिमेचा प्रचार करण्यासाठी मुख्य जाहिरात उद्दिष्टांची गणना करा. (५)
- ब) ब्रँडचा प्रचार करण्यासाठी फेसबुक मोहीम तयार करा. (५)
- क) ब्रँडच्या प्रचारासाठी तुम्ही इन्स्टाग्रामचा वापर कसा कराल? (५)

प्रश्न २ अ डिजिटल मीडियाचे फायदे आणि तत्त्वे यांची थोडक्यात चर्चा करा (८)

प्रश्न २ ब SEO च्या संदर्भात ऑन पेज ऑप्टिमायझेशन स्पष्ट करा. (७)

किंवा

प्रश्न २ क डिजिटल मीडियाचा महत्त्वाचा पैलू म्हणून SEM वर थोडक्यात चर्चा करा. (८)

प्रश्न २ ड वेब ऍनालिटिक्सचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या. (७)

प्रश्न ३ अ) ई-मेल मार्केटिंग डिजिटल मीडिया मोहिमांमध्ये अधिक चांगली पोहोच (reach) वाढवते. टिप्पणी करा (८)

प्रश्न ३ ब डिजिटल-मीडियामध्ये ब्लॉगचे महत्त्व अधोरेखित करा. (७)

किंवा

प्रश्न ३ क डिजिटल मीडियामध्ये एफिलिएट मार्केटिंग आणि त्याचा उद्देश स्पष्ट करा. (८)

प्रश्न ३ ड वेब ऍनालिटिक्सच्या संदर्भात सोशल मीडिया ऍनालिटिक्सवर चर्चा करा. (७)

प्रश्न ४ अ Google Adwords स्पष्ट करा आणि ते कशासाठी वापरले जातात? (८)

प्रश्न ४ ब डिजिटल सुरक्षिततेबद्दल चर्चा करा? (७)

किंवा

प्रश्न ४ क ईमेल मार्केटिंग मुख्य संकल्पनांच्या मदतीने स्पष्ट करा. (८)

प्रश्न ४ ड प्रोग्रॅमॅटिक मार्केटिंग थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्रश्न 5 : खालील टिपा सोडवा (कोणत्याही ३)

(१५)

१. पारंपारिक माध्यमे आणि डिजिटल माध्यमे यातील फरक
  २. एसईओ
  ३. ईमेल मार्केटिंगमधील CRABS
  ४. कंटेंट रायटिंग
  ५. सायबर नैतिकता
-

Time - 2 1/2 hours

Marks: 75

N.B. (All questions are compulsory)

Q1. (a) Explain the difference between news and fake news? What are the challenges and issues faced in democratic countries because of the widespread of fake news? Explain. (15 marks)

Or

Q1. (b) What is misinformation? How can it impact the elections in a democracy? Give some examples. (15 marks)

Q2. (a) What is the main purpose of propaganda? What are the types and techniques being used on social media? (8 marks)

Q- 2 (b) What is media bias? Also, how does it allow fake news to spill into mainstream journalism? (7 marks)

Or

Q- 2 (c) Explain how gatekeeping theory and agenda-setting theory have played an important role in the transformation of the media industry? (8 marks)

Or

Q- 2 (d) Write a detailed note on Media and Information literacy. (7 marks)

Q- 3 (a) Young people aren't skeptical of 'fake news'? Do you agree with the statement? What are some reasons to be skeptical of the media? (8 marks)

Or

Q3 (b) What are journalistic ethics? Discuss the role of journalists in combating the spread of fake news? (7marks)

Q3 (c) What is social media verification? How do you assess the sources and visual content? (8 marks)

Or

Q3 (d) What is information disorder? How to avoid the spread of false information on social media? (7marks)

Q4 (a) What is the role of the fact-checking organisations? Give examples of some organisations working in different countries. Explain the different fact-checking resources and tools used by them? (15 marks)

Or

Q4 (b) What makes a source credible? How to evaluate the credibility of source for fake news disseminated online? (15 marks)

Q5 Write Short Notes on: (Any 3) (15marks)

- 1) Facebook and Twitter account analysis
- 2) Full Fact
- 3) MetaData
- 4) Reverse Image Search
- 5) TinEye

सुचना : १) सर्व प्रश्न हे अंतर्गत निवडीच्या अधीन राहून अनिर्वाय आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

वेळ : २ तास ३० मिनिटे

गुण : ७५

- प्र. १. (अ) खऱ्या बातऱ्या आणि खोट्या बातऱ्या यातील फरक समजावून सांगा? फेक न्यूजच्या व्यापक प्रसारामुळे लोकशाही देशांमध्ये कोणती आव्हाने आणि समस्यांना तोंड द्यावे लागते? १५ गुण
- किंवा १५ गुण
- (ब) फेक न्यूज म्हणजे काय? याचा लोकशाहीत निवडणुकांवर कसा परिणाम होऊ शकतो? काही उदाहरणे द्या.
- प्र. २. अ) प्रपोगंडाचा मुख्य उद्देश काय आहे? सोशल मीडियावर कोणते प्रकार आणि तंत्र वापरले जात आहेत? ८ गुण
७ गुण
- ब) मीडिया बायस म्हणजे काय? तसेच, ते मुख्य प्रवाहातील पत्रकारितेमध्ये फेक न्यूज कसे पसरू देते?
- किंवा ८ गुण
- क) मीडिया उद्योगाच्या परिवर्तनात गेटकीपिंग सिद्धांत आणि अजेंडा-सेटिंग सिद्धांत यांनी महत्त्वाची भूमिका कशी बजावली हे स्पष्ट करा. ७ गुण
- ड) मीडिया आणि माहिती साक्षरता यावर तपशीलवार टीप लिहा.
- प्र. ३ अ) तरुणांना खोट्या बातऱ्यांबद्दल शंका नाही? तुम्ही विधानाशी सहमत आहात का? माध्यमांबद्दल साशंक असण्याची काही कारणे कोणती? ८ गुण
७ गुण
- ब) पत्रकारितेतील नैतिकता म्हणजे काय? बनावट बातऱ्यांचा प्रसार रोखण्यासाठी पत्रकारांच्या भूमिकेवर चर्चा करा?
- किंवा ८ गुण
- क) सोशल मीडिया व्हेरिफिकेशन म्हणजे काय? आपण स्रोत आणि दृश्य सामग्रीचे मूल्यांकन कसे करतो हे स्पष्ट करा. ७ गुण
- ड) माहितीचा विस्कळीतपणा म्हणजे काय? सोशल मीडियावर चुकीच्या माहितीचा प्रसार कसा टाळावा?

- प्र.४. अ) वस्तुस्थिती तपासणाऱ्या संस्थांची भूमिका काय आहे? वेगवेगळ्या देशांमध्ये काम करणाऱ्या काही संस्थांची उदाहरणे द्या. त्यांनी वापरलेली विविध तथ्य-तपासणी संसाधने आणि साधने स्पष्ट करा? १५ गुण
- किंवा १५ गुण
- ब) बातम्यांचे स्रोत विश्वसनीय कसे बनतात? ऑनलाइन प्रसारित केलेल्या बनावट बातम्यांसाठी स्रोताच्या विश्वासाहतेचे मूल्यांकन कसे करावे?
- प्र.५. पाचपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांवर टीपा लिहा. १५ गुण
- १) फेसबुक आणि ट्विटर अकाउंट ऍनॅलिसिस
  - २) संपूर्ण वस्तुस्थिती
  - ३) मेटाडेटा
  - ४) रिव्हर्स इमेज सर्च
  - ५) टिनआय
-

Time: 2 & ½ hours

Total Marks: 75

Instructions:

1. **Figures to the right indicate full marks.**
2. **All questions are compulsory**
3. **Illustrate your answers with suitable examples.**

Q1. Case Study

(15 marks)

Good lifestyle journalists are wordsmiths – Substantiate this statement.

- A. Explain the break-up of audiences which are crucial for a Lifestyle journalist.
- B. You have been assigned to bring out a special edition on the occasion of Eid / Diwali. How would you create lifestyle stories to suit your audiences? Write a summary of 5 features that you will create for your special edition.

Q. 2. Answer the following:

- A. If you had to interview a documentary film maker OR influencer, write out 10 questions that you would ask the interviewee. Also write out a suitable introduction to the personality. (8 marks)
- B. Mention some cardinal rules of writing a good lifestyle feature. Where will you get story ideas for lifestyle writing? Give suitable examples. (7 marks)

OR

- C. If you had to interview a Sports personality, write out 10 questions that you would ask. Also write out a suitable introduction to the personality. (8 marks)
- D. Discuss the 4 types of narrative writing? Which do you prefer and why? (7 marks)

Q.3. Answer the following:

- A. Write a short feature on the Kala Ghoda Arts Festival and state what you would keep in mind while using photos and graphics. (8 marks)
- B. Discuss two eminent travel bloggers. Write an “off-beaten track” destination blog for Lonely Planet in about 500 words. (7 marks)

OR

- C. Write a Restaurant review for the Food Food Channel. Give a suitable heading and also mention what videos you would use for your story. (8 marks)
- D. Write a ‘How-to guide’ for solo women travellers for the In-flight magazine of Go-Air. What kind of photos would you select to support your story? (7 marks)

Q.4. Answer the following:

- A. Discuss Reebok's blog that looks at fashion branding. (8 marks)
- B. Discuss the statement – 'Genderless fashion means there's a fit for everyone'. Use suitable hashtags for fashion that blurs gender lines (7 marks)

OR

- C. Discuss the different types of Labels and how they impact lifestyle journalism. What would you keep in mind if you were asked to cover Lakme Fashion Week? Discuss the instructions you would give to your photographer (8 marks)
- D. Discuss how you would create a fashion feature story idea for a magazine, to demonstrate 'fashion identities of both men and women are blurring along with traditional fashion identities. If you had to write the same for an e-magazine, what hashtags would you use with the story? (7 marks)

Q. 5. Write short notes on any three of the following: (15 marks)

- A. Critique
- B. Travel writing
- C. Use of pictures in lifestyle journalism
- D. Garden and Home décor magazines
- E. Signature labels and fashion

*****

वेळ: २ १/२ तास.

एकूण गुण: ७५

सूचना:

१. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

२. योग्य उदाहरणांसह तुमची उत्तरे स्पष्ट करा

प्र. १ केस स्टडी:

(१५)

चांगली जीवनशैली पत्रकार शब्दलेखक आहेत - या विधानाची पुष्टी करा.

अ. लाइफस्टाइल पत्रकारासाठी महत्वाच्या असलेल्या प्रेक्षकांच्या ब्रेकअपचे स्पष्टीकरण करा.

ब. तुम्हाला ईद/दिवाळी निमित्त एक विशेष आवृत्ती काढण्यासाठी नियुक्त करण्यात आले आहे. तुमच्या प्रेक्षकांसाठी तुम्ही जीवनशैलीच्या कथा कशा तयार कराल? तुमच्या विशेष आवृत्तीसाठी तुम्ही तयार कराल अशा ५ वैशिष्ट्यांचा सारांश लिहा.

प्र. २ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या:

अ. जर तुम्हाला डॉक्युमेंटरी फिल्म मेकर किंवा प्रभावशाली व्यक्तीची मुलाखत घ्यायची असेल, तर तुम्ही विचाराल असे 10 प्रश्न लिहा. तसेच व्यक्तिमत्त्वाचा योग्य परिचय लिहा. (८)

ब. चांगली जीवनशैली वैशिष्ट्य लिहिण्यासाठी काही मुख्य नियमांचा उल्लेख करा. जीवनशैली लेखनासाठी कथा कल्पना कुठे मिळतील? योग्य उदाहरणे द्या. (७)

किंवा

क. जर तुम्हाला एखाद्या क्रीडा व्यक्तिमत्त्वाची मुलाखत घ्यायची असेल, तर तुम्ही विचाराल असे 10 प्रश्न लिहा. तसेच व्यक्तिमत्त्वाचा योग्य परिचय लिहा. (८)

ड. वर्णनात्मक लेखनाच्या ४ प्रकारांची चर्चा करा? तुम्हाला कोणते प्राधान्य आहे आणि का? (७)

प्र. ३ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या:

अ. 'काला घोडा कला महोत्सवावर एक लहान फीचर लिहा आणि फोटो आणि ग्राफिक्स वापरताना तुम्ही काय लक्षात ठेवाल ते सांगा. (८)

ब. दोन प्रख्यात ट्रॅव्हल ब्लॉगर्सची चर्चा करा. लोनली प्लॅनेटसाठी सुमारे 500 शब्दांमध्ये "ऑफ-बीटन ट्रॅक" गंतव्य ब्लॉग लिहा. (७)

किंवा

क. फूड चॅनेलसाठी रेस्टॉरंट पुनरावलोकन लिहा. एक योग्य शीर्षक द्या आणि तुम्ही तुमच्या कथेसाठी कोणते व्हिडिओ वापराल ते देखील नमूद करा. (८)

ड. गो-एअरच्या इन-फ्लाइट मॅगझिनसाठी एकट्या महिला प्रवाशांसाठी 'कसे-मार्गदर्शक' लिहा. तुमच्या कथेचे समर्थन करण्यासाठी तुम्ही कोणत्या प्रकारचे फोटो निवडाल? (७)

प्र. ४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या:

अ. फॅशन ब्रँडिंग पाहणाऱ्या रिबॉकच्या (ब्रँड) ब्लॉगवर चर्चा करा. (८)

ब. विधानावर चर्चा करा – 'जेंडरलेस फॅशन म्हणजे प्रत्येकासाठी योग्य आहे'. लिंग रेषा अस्पष्ट करणाऱ्या फॅशनसाठी योग्य हॅशटॅग वापरा. (७)

किंवा

क. विविध प्रकारचे लेबल आणि ते जीवनशैली पत्रकारितेवर कसा परिणाम करतात यावर चर्चा करा. तुम्हाला लॅक्मे फॅशन वीक कव्हर करण्यास सांगितले तर तुम्ही काय लक्षात ठेवाल? तुम्ही तुमच्या फोटोग्राफरला दिलेल्या सूचनांवर चर्चा करा. (८)

ड. पारंपारिक फॅशन ओळखीसोबत 'स्त्री आणि पुरुष दोघांच्याही फॅशनची ओळख अस्पष्ट आहे' हे दाखवण्यासाठी तुम्ही मासिकासाठी फॅशन फीचर स्टोरी कल्पना कशी तयार कराल यावर चर्चा करा. जर तुम्हाला तेच एखाद्या ई-मासिकासाठी लिहायचे असेल, तर तुम्ही कथेसोबत कोणते हॅशटॅग वापराल? (७)

प्र. ५ संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)

१. टीकाकार

२. प्रवास लेखन

३. जीवनशैली पत्रकारितेमध्ये चित्रांचा वापर

४. गार्डन आणि होम डेकोर मासिके

५. स्वाक्षरी लेबले आणि फॅशन

*****

Time: 2½ Hours

Marks:75

N.B : 1. All five questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate maximum marks for each question.

Q1. List 15 questions you would ask in an interview to any one of the following: (15)

- a) Aditya Thackeray
- b) Virat Kohli
- c) Mamta Banerjee
- d) Alia Bhatt

Q2.a) “Typography is the art and technique of arranging types in a visually pleasing and effective way ” Elaborate on this statement. (08)

b) If you are assigned to write a cover story for a magazine that will be published this week. What will the theme be and how will you do the story? (07)

OR

a) What are Agony Aunt columns? Explain with examples. (08)

b) What skills are required to write a good film review? (07)

Q3.a) Differentiate between magazine journalism and newspaper journalism. (08)

b) Outline the structure of a magazine office. Mention the departments and the function of each. (07)

OR

c) As a feature writer how will you prepare yourself to conduct an interview with a Minister? (08)

d) Explain the importance of page layout and design in a magazine. Which principles would you keep in mind to make the pages appealing? (07)

Q4. Write a column on : Generation Gap. Give your write-up a headline

(about 250 words)

(15)

OR

b) Trace the evolution of magazines in India. What is the role of niche publications in this market

(15)

Q5. Short notes (Answer any three)

(15)

- a. Blurbs
- b. Digital Magazines
- c. Profile
- d. Cartoons
- e. Book Review

*****

वेळ - दोन तास 30 मिनिटे

गुण - 75

सूचना-1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील संख्या गुण दर्शविते.

प्रश्न क्रमांक एक - नियतकालिकाकारिता, पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रसिद्ध व्यक्तीच्या मुलाखतीसाठी 15 प्रश्न तयार करा. (15)

अ. आदित्य ठाकरे

ब. विराट कोहली

क. ममता बॅनर्जी

ड. आलिया भट

प्र.2 अ. टाईपोग्राफी ही टाइप्स व्यवस्थित लावण्याची कला व तंत्र आहे जे दृष्टीस आनंददायी व प्रभावशाली वाटते. हे विधान स्पष्ट करा (8)

ब. या आठवड्यात प्रकाशित होणाऱ्या नियतकालिकासाठी मुखपृष्ठ कथा लिहिण्याची जबाबदारी तुम्हाला देण्यात आली आहे. तुम्ही कोणत्या प्रकारची मुखपृष्ठ कथा निवडाल व कशी लिहाल? (7)

किंवा

प्र. 2 क. अगोनी ऑट स्तंभ म्हणजे काय? उदाहरणासहित स्पष्ट करा. (8)

प्र. ड. उत्तम चित्रपट समीक्षण लिहिण्यासाठी कोणते गुण आवश्यक आहेत? (7)

प्र.3 अ. वृत्तपत्र पत्रकारिता व नियतकालिके पत्रकारिता यातील फरक स्पष्ट करा. (8)

ब. नियतकालिके कार्यालयाची रचना स्पष्ट करा. तेथील प्रत्येक विभागाची कार्य लिहा. (7)

किंवा

प्र.3 क. एक फीचर लेखक म्हणून तुम्ही एका मंत्री महोदयांच्या मुलाखतीसाठी कोणती तयारी कराल? (8)

ड. नियतकालिका मधील पेज लेआउट व डिझाईनचे महत्त्व स्पष्ट करा. नियतकालिकाचे पान उत्कृष्ट व प्रभावी होण्यासाठी तुम्ही कोणत्या महत्त्वाच्या बाबी लक्षात घ्याल? (7)

प्र.4 अ 'पिढ्यांमधील अंतर' (जनरेशन गॅप) या विषयावर सुमारे अडीचशे शब्दात स्तंभलेखन करा. तुमच्या स्तंभाला मथळा द्या. (15)

किंवा

प्र.4 ब. भारतातील नियतकालिकांचा इतिहास चर्चा करा. नियतकालिकांच्या क्षेत्रांमधील विशेष अभिरुची प्रकाशनांची भूमिका स्पष्ट करा. (15)

प्रश्न 5 खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा (15)

अ. ब्लर्बस

ब डिजिटल नियतकालिके

क. व्यक्तिचित्रे

ड. व्यंगचित्रे.

इ. पुस्तक परीक्षण

*****

Time 2½ Hours

Total Marks-75

- ❖ All questions are compulsory
- ❖ Figures to the right indicate full marks
- ❖ Give relevant examples wherever necessary

Q.1 A. Write a 1000-words travel article for a magazine on the theme 'Best Indian places to visit in India for summers.' Provide a creative heading to it as well. (15)

OR

B. Too much text without pictures can make the reader lose interest in the travel article. Agree or disagree? Express your stand in detail. (15)

Q.2 A. Why is it important to know the publication house audience before writing a travel article? (08)

B. Explain with an example how can characters and descriptions bring story to life. (07)

OR

C. What are the ethical issues while covering travel journalism? Explain how to avoid them. (08)

D. Describe the qualities of a good travel writer. (07)

Q.3 A. Explain the challenges of being a freelance travel writer. (08)

B. What is Photojournalism? Elaborate its relevance in India. (07)

OR

C. Write a note on the steps to keep in mind while writing for Travel guidebooks and Apps. (08)

D. Explain how digital photography has revolutionized the world of Photojournalism. (07)

Q.4 A. A travel article without a theme and a narrative structure cannot ever be whole. Agree or disagree? Express your stand in detail. (15)

OR

B. Provide a detailed note on famous pictures that changed the world. How can a photojournalist prepare better to click such pictures. (15)

Q.5 Write Short Note On (Any 3) (15)

1. Travel Blogging
2. Pitching a Story
3. Online Travel Journalism
4. Fields of Photojournalism
5. Do's and Don'ts of Travel Writing

Time:2:30hrs

Marks:75

Q.1.A) Write an article in 700 words based on the information mentioned below. Provide two appropriate sports heading as well: [15 Marks]

India women's cricket team (151/3) continue their dominance against Pakistan women's cricket team (149/4) in ICC Women's T20 World Cup as they beat them by seven wickets. A Fifty-run partnership off 31 balls between Jemimah Rodrigues and Richa Ghosh powered team India to a 7-wicket win. Jemimah Rodrigues was awarded as Person of the Match. Captain of the Indian team Harmanpreet Kaur said: "It was a good game. Pakistan batted well and Jemi and Richa played well. Very sensible batting from both. All the players are keen to do well for the team, and whoever gets the opportunity they are pushing themselves. It's a good sign for us and a win against Pakistan is always special. The crowd was also fantastic and got good support. We would love to spend some time in the nets and sort out the things we didn't do well today before the West Indies game. It's important to keep doing the right things in the nets too."

OR

Q.1.B) Indian Men's cricket team gets far more recognition than the Indian Women's cricket team. Do you Agree or Disagree with the above-mentioned statement? Justify your answer by providing your opinion on the same. [15 Marks]

Q.2.A) Explain in detail the relevance of sports authorities in India. [8 Marks]

Q.2.B) Discuss any two changes in rules of a sport of your choice. [7 Marks]

OR

Q.2.C) The Government of India should regularize Sports Betting in India. Do you agree or disagree? Express your stand in detail [8 Marks]

Q.2.D) Explain the advantages of social media in gathering sports information at games, practice, interviews and attending matches on the ground. [7 Marks]

Q.3.A) Write an elaborative report on different 'Field Events' in sports. [8 Marks]

Q.3.B) Explain the preparation made for managing, planning, and organizing a sports event. [7 Marks]

OR

Q.3.C) Describe how discrimination based on race, gender and culture negatively affects players in sports in reference to the role of media in it. Support your answer with the help of suitable examples. [8 Marks]

Q.3.D) Which are the various publication material, tools of propaganda and modes of communication used for promotion of sports events? [7 Marks]

Q.4.A) Distinguish between the significance of regional level and national level sports matches in India. [15 Marks]

OR

Q.4.B) Write about any three international sports along with emphasis on their new versions developed in today's time. [15 Marks]

Q.5) Write Shorts on ANY 3. [15 Marks]

- A) Evolution on Sports Journalism.
- B) Sports Writing for Magazines and Cyber Media.
- C) Olympic Games
- D) Sports Presenter
- E) Indian Premier League.

*****

26605

Page 1 of 3

Time 2 and half hours

Marks 75

NB 1 All Questions compulsory

2 Figures on right indicate marks

Q1 A Explain the growth of regional television news networks in India. (15)

OR

Q1 B. Write brief history of development of television journalism in India and abroad. (15)

Q2 A. What role does a public service broadcaster play in a country's development? (8)

Q2 B. Explain the characteristics of television news as opposed to that of other media. (7)

OR

Q2 C What is panel discussion and how does it create public opinion? (8)

Q2 D Write in brief about the skills and techniques of good news anchoring. (7)

Q3 A. What is a documentary? What is role and importance of documentaries in TV news channels? (8)

Q3. B Breaking news content has been criticised on private news channels. Do you think they have impact on masses? Comment (7)

OR

Q3. C. Write down the Importance of reviews. (8)

Q3. D. Explain the importance of 24x7 news channels with reference to content in India. (7)

Q4 A Discuss the features and types of television interview. Prepare 10 questions for interview for one of the following. (Only questions) (15)

- 1) Mahendra Singh Dhoni
- 2) Adah Sharma ('Kerala Story' fame)
- 3) Eknath Shinde
- 4) Ravish Kumar

OR

Q4 B Explain the structure, purpose and design of any two television feature programs with the help of a current event. (15)

Q5 Write short notes on Any Three of the following: (15)

- 1) Crime Shows on TV
- 2) Dumbing down of news
- 3) Docudrama
- 4) Piece to Camera (P2C)
- 5) Star/ABP Majha

*****